İSTANBUL'DA DEPREM İLE İLGİLİ ALGI VE TUTUM ARAŞTIRMASI

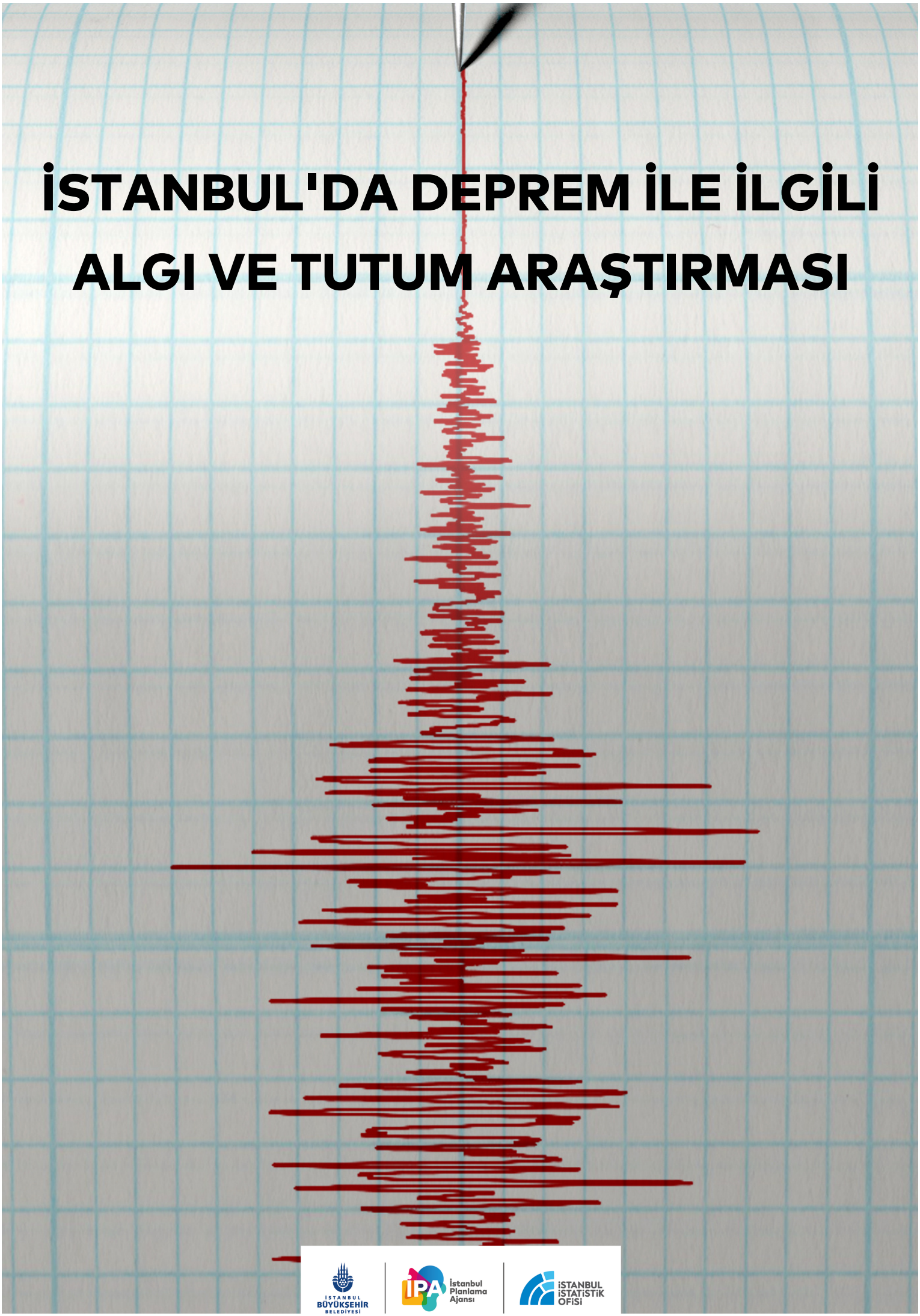

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ | İPA İstanbul Planlama Ajansı | İSTANBUL İSTATİSTİK OFİSİ

Bu araştırmayla İstanbul'un en önemli sorunlarından biri olan depreme yönelik İstanbul halkının algısını ve depreme yönelik hazırlıklarını ölçmek amaçlandı.

Katılımcıların Demografik Bilgileri

Araştırma eğitim, meslek ve gelir düzeyine bağlı 8 kategoriyi içeren sosyo-ekonomik statü (SES) düzeyinden üst (A+, A), üst-orta (B+, B), alt-orta (C+, C) ve alt (D ve E) statülerine göre değerlendirilmektedir. Katılımcıların yüzde 7,7'si E, yüzde 27,3'ü D, yüzde 30,9'u C, yüzde 11,2'si C+, yüzde 10,7'si B, yüzde 5,7'si B+, yüzde 4,9'u A, yüzde 1,6'sı ise A+ sosyo-ekonomik statüdeki mahallede ikamet etmekte olan kişilerden oluşmaktadır.

Katılımcıların yüzde 60,2'si 18-40 yaş arasındayken, yüzde 39,8'i 40 yaş üstü yaş grubundadır. Katılımcıların yüzde 49,6'sı kadınken, yüzde 50,4'ü erkeklerden oluşmaktadır.

Katılımcıların yüzde 47,4'ünün kiracı olduğu, kiracıların ise yüzde 57,2'sinin 1999 Gölcük Depremi öncesinde yapılan konutlarda oturduğu görüldü.

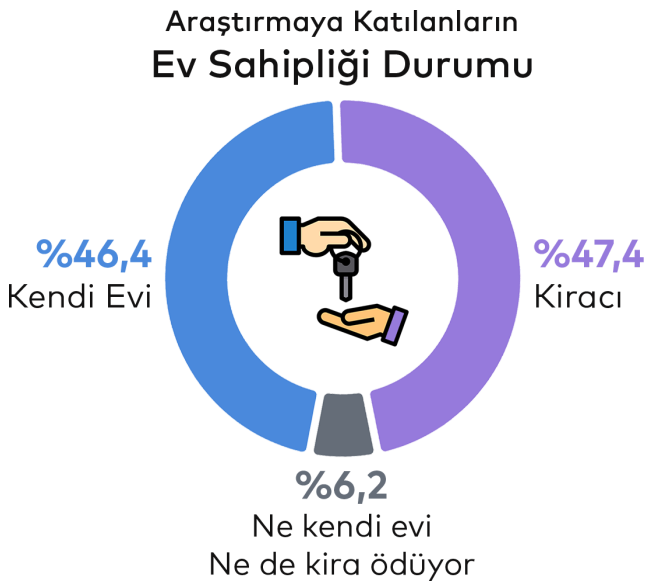

Katılımcıların yüzde 46,4'ü oturduğu evin kendisine ait olduğunu belirtirken, yüzde 47,4'ü kiracı olduğunu, yüzde 6,2'si ise ev sahibi olmayıp kira ödemediğini belirtti. Kiracıların yüzde 57,2'sinin 1999 Gölcük Depremi öncesinde yapılmış binalarda oturduğu kaydedilirken ev sahiplerinde ise bu oranın yüzde 47,1'de kaldığı görüldü.

Katılımcıların yüzde 52'si 1999 Gölcük depremi öncesinde yapılmış binada oturduğunu ifade etti.

Katılımcıların yüzde 48'i 1999 Gölcük depreminden sonra yapılmış binalarda otururken, yüzde 52'si 1999 Gölcük depreminden önce yapılmış binalarda oturduğunu belirtti.

Katılımcıların yüzde 71,5'i 4-9 kat arası binada yaşadığını ifade etti.

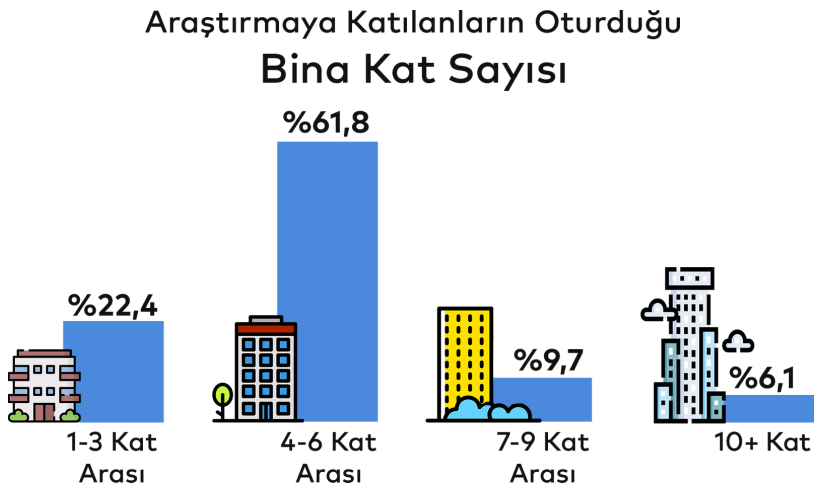

Katılımcıların yüzde 61,8'i 4-6 kat arası binada yaşadığını ifade etti. Katılımcıların yüzde 22,4'ü 1-3 kat arası, 61,8'i 4-6 kat arası, yüzde 9,7'si 7-9 kat arası ve yüzde 6,1'i 10 kat ve üzeri binada yaşadığını belirtti.

Depreme Yönelik Önlemler

Katılımcıların yüzde 21,3'ü deprem esnasında ne yapılması gerektiğini bilmediğini ifade etti.

Araştırmaya katılanların yüzde 53,5'i deprem esnasında ne yapılması gerektiğini bildiğini belirtti, yüzde 25,2'si deprem esnasında neler yapılması gerektiğine dair kısıtlı bilgiye sahip olduğunu, yüzde 21,3'ü deprem esnasında ne yapılması gerektiğini bilmediğini belirtti. 18-40 yaş arası grubun yüzde 55,6'sı deprem esnasında ne yapılması gerektiğini bildiğini ifade ederken bu oran 40 yaş ve üzeri katılımcılarda 50,9'dur. Alt-orta ve alt sosyo-ekonomik gruba ait katılımcıların yüzde 51,4'ü, üst-orta ve üst sosyo-ekonomik seviyeye sahip katılımcıların yüzde 60,7'si deprem esnasında ne yapılması gerektiğini bildiğini ifade etti.

Katılımcıların yüzde 40,1'i yaşam üçgeni kavramını bilmediğini belirtti.

Katılımcıların yüzde 40,1'i yaşam üçgeni kavramını bilmediğini belirtti. 18-40 yaş grubu içerisinde yaşam üçgeni kavramını bilenlerin oranı yüzde 65,5 iken 40 yaş ve üzeri grupta bu oran 53,3'tür. Yaşam üçgenini bilen katılımcılara "Ev içerisinde tüm ev sakinleri için yaşam üçgeni alanları belirlediniz mi?" sorusu yöneltilmiş olup katılımcıların yüzde 59,1'i bir alan belirlediğini ifade etti. Alt-orta ve alt sosyo-ekonomik gruba ait katılımcıların yüzde 56,3'ü, üst-orta ve üst sosyo-ekonomik seviyeye sahip katılımcıların yüzde 71,9'u yaşam üçgenini bildiğini ifade etti.

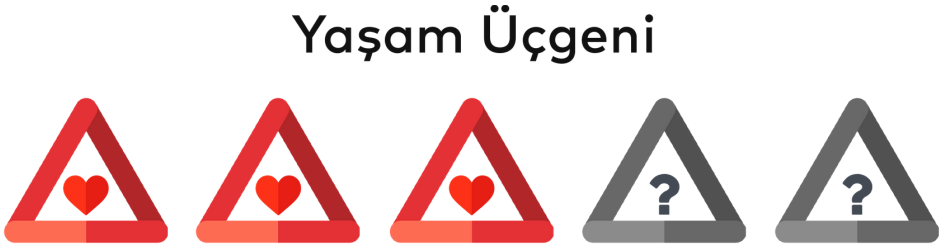

İstanbul'da yaşayan her 5 kişiden 2'si
yaşam üçgeni kavramının ne olduğunu **bilmiyor!**

Katılımcıların yüzde 72,1'i deprem çantasına sahip olmadığını ifade etti

Katılımcıların yüzde 27,9'u deprem çantasına sahip olduğunu belirtirken, yüzde 72,1'i deprem çantası sahibi olmadığını ifade etti. Alt-orta ve alt sosyo-ekonomik gruba ait katılımcıların yüzde 25,6'sı, üst-orta ve üst sosyo-ekonomik seviyeye sahip katılımcıların yüzde 35,8'i deprem çantasının olduğunu belirtti.

İstanbul'daki hanelerin %72,1'inde
deprem çantası yok!

Katılımcıların yüzde 52,6'sı acil toplanma alanını bilmediğini belirtti.

Katılımcılara yaşadığı bölgedeki acil toplanma alanını bilip bilmediği sorulmuş katılımcıların yüzde 52,6'sı yakınındaki deprem toplanma alanını bilmediğini ifade etti. 18-40 yaş grubun yüzde 47,9'u deprem toplanma alanını bilirken, 40 yaş ve üzeri grupta bu oran yüzde 46,9'dur. Bu soruda sosyo-ekonomik gruplar arasında belirgin bir farklılık görülmedi.

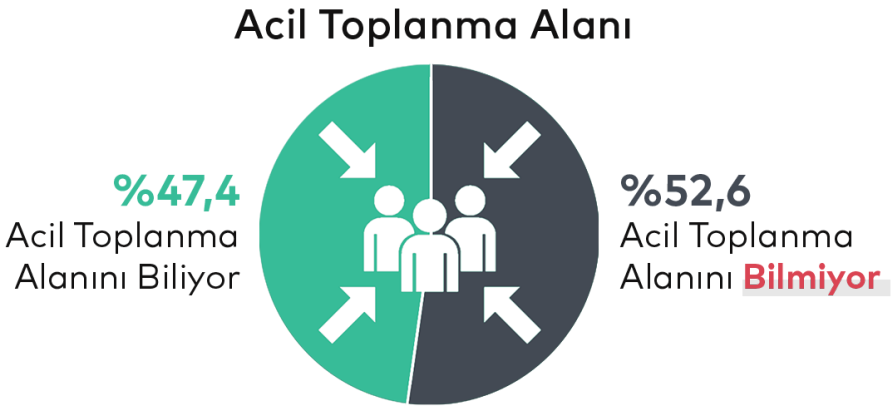

Olası Bir Depreme Karşı Öngörüler

Katılımcıların yüzde 22,4'ü 7 veya daha şiddetli bir depremde evinin yıkılacağını düşündüğünü ifade etti.

Yedi veya daha şiddetli bir deprem meydana geldiği takdirde katılımcıların yüzde 22,4'ü yaşadığı binanın yıkılacağını yüzde 16,7'si ağır hasar, yüzde 26,5'i orta hasar, yüzde 20,9'u az hasar alacağını düşündüğünü ifade etti. Yaşadığı binada hasar olmayacağını düşünenler yüzde 13,5'tir.

1999 Gölcük depremi öncesi binalarda oturan katılımcıların yüzde 22,4'ü binasının ağır hasar alacağını, yüzde 32,3'ü yıkılacağını düşündüğünü belirtti.

Ev sahiplerinin yüzde 43,4'ü, kiracıların ise yüzde 25,4'ü oturdukları evin hiç hasar almayacağını ya da az hasar alacağını düşündüğünü ifade etti. Alt-orta ve alt sosyo-ekonomik gruba ait katılımcıların yüzde 41,2'si, üst-orta ve orta sosyo-ekonomik gruba ait katılımcıların yüzde 32,2'si evinin ağır hasar alacağını ya da yıkılacağını düşündüğünü belirtti.

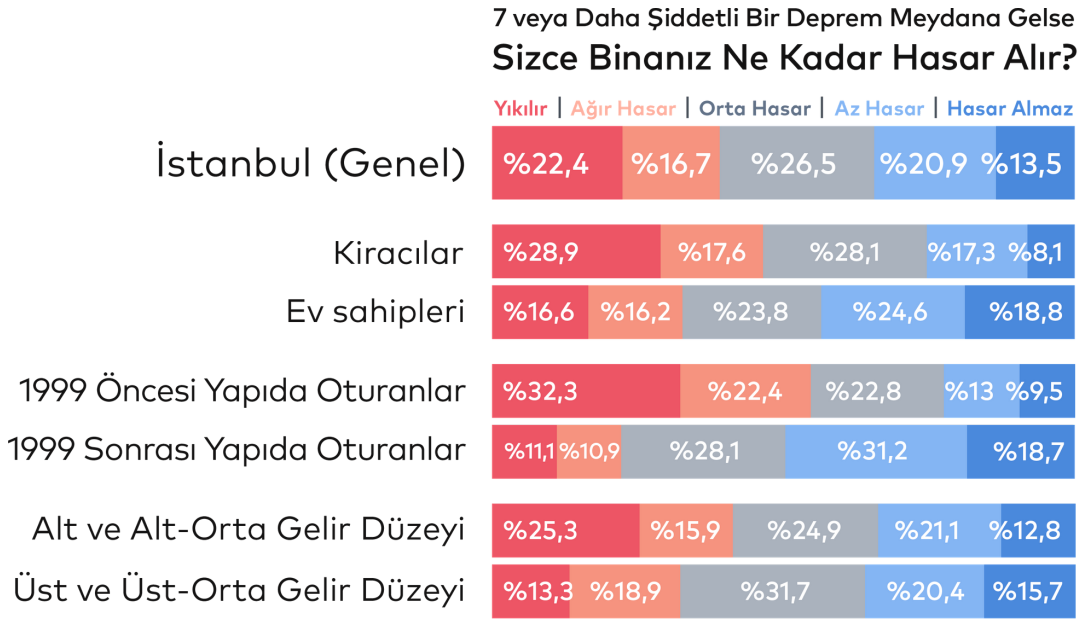

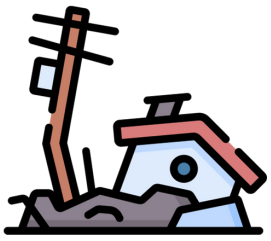

Binasına çürük raporu verilse dahi evinde kalmaya devam edecek katılımcıların yüzde 80'i maddi yetersizlik sebebiyle olduğunu belirtti.

Katılımcılara "Binanıza çürük raporu verilmiş olsaydı ne yapardınız veya nasıl bir süreç yaşanacağını düşünüyorsunuz?" sorusu soruldu. Katılımcıların yüzde 62,5'i daha güvenli bir konuta taşınacağını ifade etti.

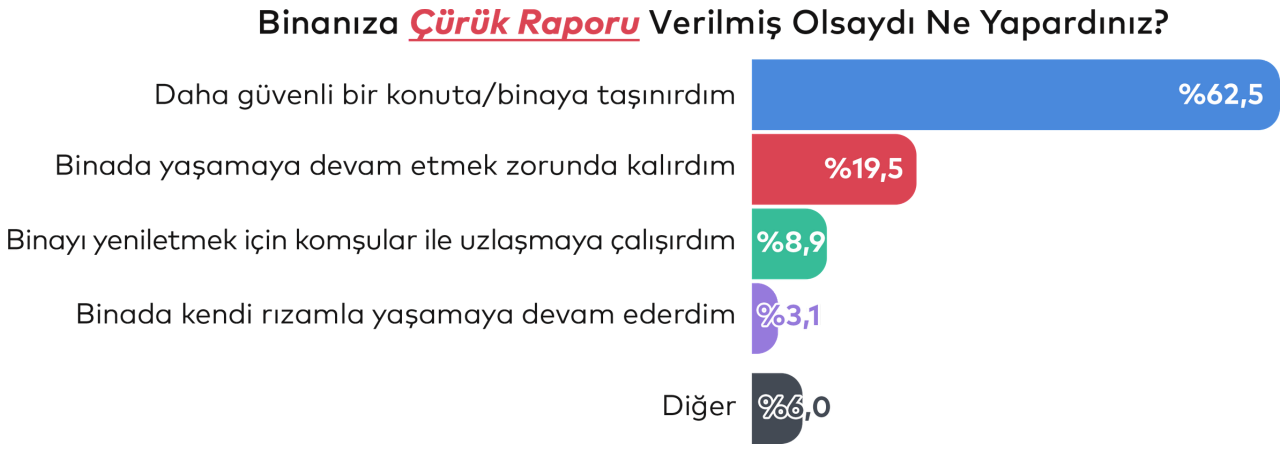

Binasına ***çürük raporu*** verilse dahi kalmaya devam edeceğini söyleyenlerin

%80'i

maddi yetersizlikler sebebiyle kalacağını belirtti.

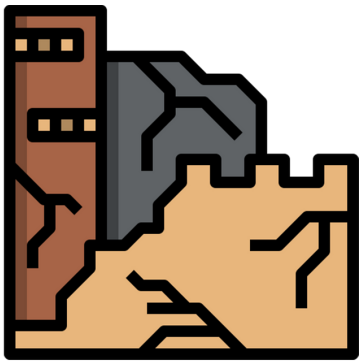

Katılımcıların yüzde 22,6'sı aynı binada yaşamaya devam edeceğini ifade etti.

Aynı binada kalacağını belirten katılımcıların yüzde 80'i maddi yetersizlikten sebebiyle olduğunu belirtti. Ev sahiplerinin yüzde 53,2'si, kiracıların ise yüzde 71,2'si daha güvenli bir konuta taşınacağını belirtti. Maddi yetersizlik sebebiyle yaşadığı yerde kalmaya devam edeceğini belirten katılımların yüzde 68,6'sı 1999 Gölcük depremi öncesi binalarda oturduğunu ifade etti. Alt-orta ve alt sosyo-ekonomik gruba ait katılımcıların yüzde 59,6'sı daha güvenli bir konuta taşınacağını söylerken, üst-orta ve üst sosyo-ekonomik seviyedeki grupta bu oran yüzde 72,3'tür. Alt-orta ve alt sosyo-ekonomik gruba ait katılımcıların içerisinde aynı binada kalacağını ifade eden katılımcıların yüzde 82,1'i bunu maddi yetersizliğe bağlarken, üst-orta ve üst sosyo-ekonomik seviyedeki grupta bu oran yüzde 62,6'dır.

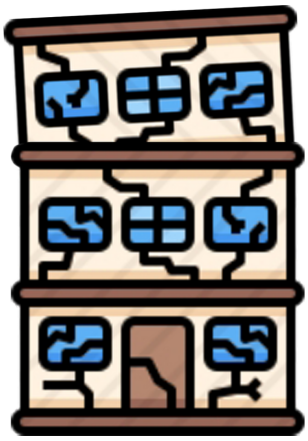

"Binama çürük raporu verildiği takdirde güvenli bir eve taşınırım." diyenlerin oranı

Metodoloji

Bu araştırma kapsamında Bilgisayar Destekli Telefon Anketi (CATI) yöntemi kullanılarak 5-7 Kasım 2020 tarihleri arasında rassal seçilen 769 İstanbul sakini ile telefon üzerinden görüşülerek hazırlandı.

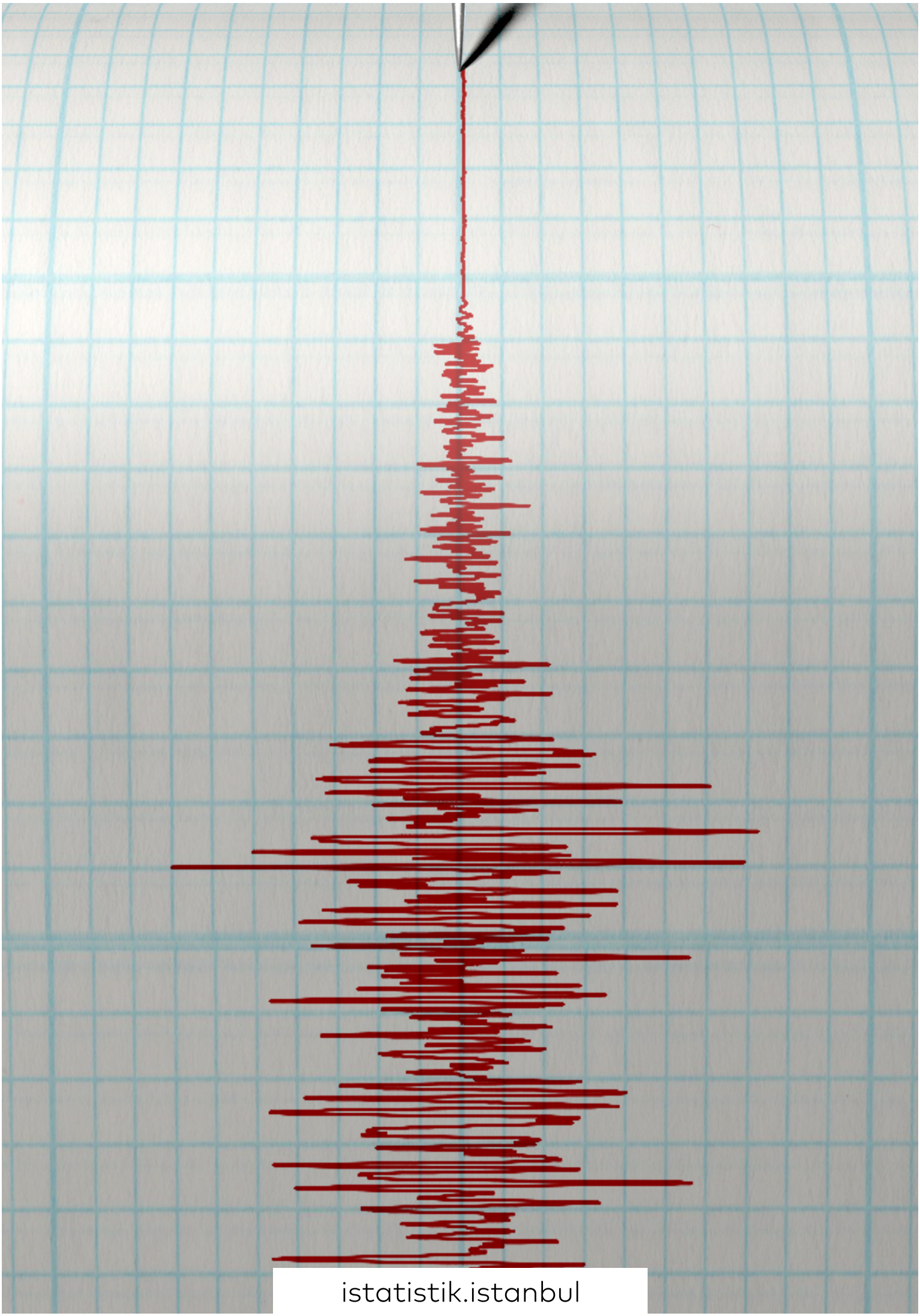

istatistik.istanbul